

Kirjastojen toimintatavat Theseus-julkaisemisessa: kyselyn tuloksia

Heli Palomäki & Riikka Sinisalo

Kyselyn taustaa

- Käytämmekö työaikaamme väärin asioihin?
 - ajatus toimintamallin taustalla laatu: mallipohjan noudattaminen esim. kansilehden tiedot, tyhjät sivut, sivunumeroinnin näkyminen.
 - luottamuksellisuuskuprut: tekstit kuten 'salainen, vain toimeksiantajan käyttöön', mustaukset sekä puuttuvat tekstikappaleet ja liitteet
 - opiskelijan "oikeusturva": tietosuojaan liittyvät, esim. henkilökohtaiset yhteystiedot
- Miten muut toimivat? Pohjaksi omaa toimintatapaa mietittäessä

Kyselystä

- Tulkinnanvaraisuus
 - ▶ Oma toimintatapa ohjasi kysymysten laadintaa → todennäköisesti esim. muokkausta ja poistoa koskevien kysymysten vastausten vääristyminen.
- Unohtui kysyä
 - ▶ Ruuhka-aikojen tallennusmäärät ja resurssointi – onko pakko oikoa metatietojen tarkistuksessa?

Mitä opinnäytetöiden sisällöstä tarkistetaan ennen julkaisua?

Tarkistettava asia

onko työssä selkeästi peitettyjä (esim. mustattuja) osioita

kansilehden ja sen sisältämien tietojen riittävyys (oppilaitoksen nimi ja logo, tekijän/tekijöiden ja työn nimi, tutkinto tai koulutusohjelma)

onko opinnäytteessä tietosuojan kannalta kriittisiä tietoja, kuten henkilökohtaisia yhteystietoja, allekirjoituksia tai opiskelijanumeroita

onko opinnäytteessä mitään opinnäytetyön julkisuutta "rikkovaa", esim. mainitaan liitteitä, joita ei työn pdf:stä löydy tai niiden kohdalla on tietona luottamuksellinen/salainen, vain toimeksiantajan käyttöön tms.

tiedostomuoto (PDF/A)

Vastauksia

11

10

8

8

5

Kirjastossa yleisimmin tarkistettavat metatiedot

Tarkistettava kohta	Vastaukset
Tekijän/tekijöiden nimi	18
PDF-tiedoston nimi	18
Opinnäytetyön otsikko	14
Kirjoituskielen mukainen tiivistelmä	14
Tutkinto-ohjelman nimi	8
Opinnäytetyön valmistumisvuosi	8

Riittääkö aika?

- Tiedoston saavutettavuus
- Tiedostona pdf/a
- Theseus-toimiston ohjeistamat: pdf-tiedoston nimi ja metatiedoista liitetiedoston kesto & lisätiedot
- Pakko oikaista ruuhka-aikoina?

Yhteydenotot jo julkaistuja töitä koskien

1. työn siirtäminen avoimen ja käyttörajatun kokoelman välillä
2. kirjoitusvirheiden tai muun ulkoasun korjaaminen
3. toimeksiantajan toivoma muokkauspyyntö

Suurimmassa osassa ammattikorkeakouluja kirjasto tekee muokkauksia yleisimmin opiskelijan pyynnöstä.

Haluan työni pois Theseuksesta...

- ei onnistu

TAI

- siirto
 - ▶ Käyttörajattuun (LABissa tarjotaan ensin tätä)
 - ▶ omaan sähköiseen arkistoon
 - ▶ painettuna kirjaston kokoelmaan

Onko Theseus-tallennukselle vaihtoehtoa?

- ei ole

TAI

- kirjaston painettu kokoelma
- oppilaitoksen arkisto (LABissa tämä, kuvailu löytyy Primosta)
- oma opinnäytetyövarasto tai -tietokanta

Kohti sujuvampaa – voisimmeko tehdä jotain toisin?

- Urn-tunnus: voisiko tallennuslomakkeen syötekenttää suojata?
- Mahdollisuus ajaa Theseuksesta raportti metatiedoista?
 - Omaehtoinen tarkistaminen järkevästi mahdollista.
- Vaihtoehtoja sähköpostiralleille?
 - Onko jossain käytössä tikettisysteemi sähköpostin sijasta?
 - Muutoslomakkeet ja vahva tunnistautuminen?
 - Errata muokkauspyynnöille?
- Hyväksiluettavat opinnäytetyöt
 - Theseus-tason suositusta suunnitelmissa?

Auttaako Wihi?

- Ei väärin versioiden tallennuksia?
- Ei tupla- tai triplataltennuksia?
- Entä metatiedot?

Miltä kaikelta voimme sulkea silmämme?

- Tietosuoja-asiat?
 - Luottamuksellisuus?
 - Sekavat tiedostot?
- Keskittyminen vain metatietoihin?

Lopuksi

- Amkit ovat itsenäisiä, ei voida pakottaa samaan muottiin, mutta voimme ihmetellä yhdessä – ja oppia toisiltamme!
 - ▶ Löytyisikö vertaistukea myös yliopistojen opinnäytetöiden käsittelyyn? Miten saisi Theseus-yhteisöä vastaavan sille puolellekin? Kuulijoissa myös yliopiston opinnäytetöitä käsitteleviä?
- Lue lisää Kreodista: <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe20230927137531>

Kiitos!

heli.palomaki@lut.fi

riikka.sinisalo@lut.fi